

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.

Társadalmi napilap.
Felelős szerkesztő: Kőlcze Károly dr.
Szerkesztő: Buszek Béla.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Gyermek erkölcsök.

Brassó, 1911. máj. 18.

II.

(F.) A szabad szerelem, melynek fényes színházat építettek Párisban, nagyban megrontja az erkölcsiséget és kihatással van a gyermek erkölcsök szintelenségére is. Lombroso terheltégi elméletét ki lehet terjeszteni már a gyermek életre. Innen van, hogy a modern gyermek nagyobb hajlammal bír a szenvedélyességre, a mániákus bajokra, mint az évtizedekkel előbb élő generáció. És ebben a szabad szerelem is egyik óriási emeltyűkar. Az unottság, az életcél félreismerése, az a bizonyos undor az erkölcsi felfogás iránt, e talajból sarjad elő.

Mire vezet ez? Szomoru jövőt festenek ezt illetőleg a statisztikák. Csak statisztikákat ne írának az emberek, mert azok mindig kesernyészertést lopnak be a szivekbe. Ilyen

kesernyészertés fogott el, a midőn a L' Illustration 3558 számában az oroszországi öngyilkosok statisztikáját olvastam ez utolsó évtizedből. Megdöbentő, hogy minél inkább közelünk napjaink felé, annál inkább növekszik az öngyilkosok száma. De igazolja ezt a következő táblázat:

1899 évben volt	417	öngyilkos.
1900	373	"
1904	427	"
1905	351	"
1906	536	"
1907	796	"
1908	1.442	"
1909	1.588	"

Tíz év leforgása alatt tehát az évi öngyilkosok száma épen megháromszorosodott és ezek között igen nagy százalék esik a 11—17. év közötti ifjúságra. Sőt mi több, 1909 után kénytelenek voltak a statisztikusok új rovatot nyitni a gyermek öngyilkosok részére is és ebben a rovatban másfél év leforgása alatt 18 fiu- és 10 leány gyermek öngyilkossága szerepel, kik mind 10 éven aluliak vol-

tak. Indító okul, vagy az életuntság, vagy a szerelem szerepel.

Sajnos, az ujságok tanúsága szerint Magyarországon is pusztít már a gyermekek öngyilkossága, amit egyrészt a terheltégből, másrészt pedig az erkölcs hijjából igyekeznek megmagyarázni. És ugy van! Vad csemete a gyermek szive, melyet, ha nem érint az erkölcsiség tüzes nap-sugara, csak fattyu hajtásokban növekedik föl és gyümölcs helyett élvezhetetlen, fanyar vackort terem.

Istennek hála, minálunk van törvényes intézkedés a gyermek erkölcsi cseinek fejlesztésére, a mennyiben a kirakatok veszedelmes képeit, erkölcsölő fércmunkait szigorú törvények elközbásával üldözik. De vajjon végre is hajtják e törvényeket?

Nem mondom, hogy hamburgihoz hasonlóan nekünk is „gyermek-erkölcs védő egyesületet kell létesítenünk, mert ezt pótolja nálunk a szigorú iskolai fegyelem, de azt mondom, hogy e törvények szigorát a tanárság alkalmazza az olyan könyv-

T á r c a .

Emlékek.

Csak egy év telt el. Oh, és mennyi emlék
Csillog át az egy évi életen — — —
Hol édes megnyugvás ragyog föl bennük,
Hol átsir rajtuk egy bús érzelem.

Az egyik biztat, új jövődöt festve,
Másik lehangol fájó könnyekig — — —
És úgy vagyok, mint fa, a melynek lombját
Az őszi szellők sirba pergetik.

Feledném, hogy csak megnyugodjék lelke
De mindenik édes lélekzetem — — —!
Inkább hervasszanak el, mint virágot!
Szivem keservével is éltetem.

Ha bűn volna is minden egyes emlék,
Mely felkorbácsolja érzelmimet,
A mig elsirom minden-minden bűnöm,
Feledve tűröm a keserveket — — —!

Leonin.

Ajándék.

Szépséged bájos hajnalpir az égen
Mely a nap kelte előtt elterül —
Édességedet fellelem a mézben,
A tömjén szól szived erényiről.
Galambnál sokkal egyszerűbb a lelked,
Gerlénél tisztább, szűzibb szived;
Oltalmadat a mennybolt, felhő jelzi,
A nap letükrözi kegyelmidet.

Báránynál szelidebb, ártatlanabb vagy,
Csillagnál mintaszerűbb életed:
Te a Szentlélek hűséges Arája,
Te hű barátné, tiszta szeretet!
Istennek legszebb, koronás leánya,
Rózsák-rózsája, szép szűz Mária,
Te vagy a fényes, főséges Királyné,
Kitől testet vett az Isten Fia,

S mondhatnák még ékebb virágnak,
Mint rózsza, szegfű, jáczint, liliom —

Te vagy a halavány „passio-flora“,
Ki szenvedt a Golgota utakon;
Oh szűz virág, malasztal teljes élet,
Ég föld gyümölcse, szende rózsaszál,
Reményeimnek fényes koronája,
Légy orvosom, ha a bánat megszáll.

Te nem tekintél sohse megvetőleg
Szerény sziveknek ajándékira;
Gazdag aranya és szegény fillérje
Örömet szerze néked, Mária!
Eszményeknek legfénylőbb eszmény-
képe,

Tiéd e dal, mit a szivem fogan —
Csekély ugyan, parányi az ajándék,
Mégis neked ajánlom boldogan.

Faustinus.

árusokkal szemben, kik a „jó üzlet“ kedvéért, kaján, lélekölő munkával éretlen ifjak, gyermekek kezébe adnak olyan könyveket és képeket, melyek fertőző anyagot, erkölcspusztító bacilusokat visznek be az üde gyermeki lélekbe.

Szeretném minden tanár-embernek oda adni ezt a cikket, hogy apostoli tüze mellyel tanárnak felekedett, újra lángra gyuljon. Szeretném odaadni minden szülőnek, hogy a szabadszáju beszéd, a káromlásban megnyilatkozó indulat, a hitet és erkölcsöt kigunyoló eljárás szűnjék közöttük gyermekeik erkölcsére való tekintettel.

Az ilyen óhaj, azonban hiába való. Nem is azért írónak manapság a cikkek, hogy valami komolyabb eredményt érleljenek meg, hanem, hogy laptölteleknek használják fel. Így vagyunk a gyermek erkölcsökkel is. Elhangzik a szó, megjelenik az írás; meghaligatják, elolvassák, és aztán elfeledik. Pedig ilyen fontos missziót csak az egész társadalom tud teljesíteni.

Ha szemét óvni akarja, forduljon bizalommal
**Kapu-utca 57 sz. alatti
látyszerész intézethez.**

Mindenki győződjék meg pontos és szakszerű kiszolgálásról.

Állandó raktár fényképezeti, sebészeti és elektrotechnikai cikkekben

Szentomoshán Sándor látyszerész
Brassó, Kapu-utca 57.

„Roj“-csiptető minden orron jól tart.

„Ultra“ fényképlemez a legjobb.

„Elastik“ sérvkötő nem nyom.

„Vilhelma“ havikötő a legegészségesebb.

Javítások pontosan és olcsón.

Sötét kamra t. vevőim rendelkezésére áll!

Művész est.

A Vigadó tegnap esti hallgatóságának kiváló élvezetben volt része. T. i. tegnap este tartotta Pintér Imre és Parlaghy Kornélia az első „fehér estét“. Fehér Arthur konferenciér és Kereszthy Jenő közreműködése mellett. A második előadás ma este lesz fél 9 órakor kezdődőleg.

Azért mondjuk „fehér estének“, mert a tegnap előadott műsorban igazán nem volt egyetlen egy olyan szám, amit talán bárki meg ne hallgathatott volna. S ez dicséretére

legyen mondva a művészársaságnak, hogy az ilyen kabaret ízű pontoktól tartózkodott, hanem — a mi impresszióink szerint csak arra törekedett, hogy a publikum jól, vidáman érezze magát.

Az estély különben Kereszthy J. zongorajátékával kezdődött, amikor Chopin: Adúr Poloneis-ét adta elő szépen, precízen. Az utána következett igen ügyes prologus után Pintér J. adott elő néhány kuplét, melyet Parlaghy K. éneksszámai követtek. A „Hulló falevél“ c. dal refrainjét a közönséggel együtt szerette volna énekelni a művésznő, ami azonban csak részben s csak nagy bátorításra sikerült neki. S ez nem is csepe, mert a brassói publikum előtt ez még egy kicsit idegenszerű. A következő „Palkó, te rajkó“ c. dalában már nagyobb eredményt ért el, amennyiben a taktusra való tapsolás jobban ment.

Ezután Pintér és Parlaghy egy dialog keretében a mai cselédeket mutatták be igen ügyesen és mulattatóan. Ugyancsak sokat mulatott. „A kiméletes férj“ c. dialógon, valamint Fehér kuplén, mely után Ábrányinak: „Keresem az Istent“ c. költeményét szavalta el nagy hatással.

Az est utolsó száma egyike volt a legmulattatóbbaknak, amikor is Pintér és Fehér bemutatták a „Szinész felvételt“. Mindkét művész oly ügyesen alakított ezen számban, hogy a közönség minden pillanatban hangos kacajra kapott.

Részünkről teljes elismeréssel vagyunk a művészekkel szemben, mert hisz oly sikerült, kellemes estélyben részesítették bennünket, amihez csak nagyon ritkán jutunk. S mégis kénytelenek voltunk nagyon sok gazdátlan széket látni, de reméljük, hogy a mai estén teljesen megtelik a „Vigadó“ nagyterme. Egyszersmind pedig biztosítunk mindenkit, hogy oda bátran elmehet, mert teljesen diszkrét, de egyúttal művészies műsort fog élvezni.

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek — mellett —	
részletfizetésre is	
elsőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, aranyemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. Nagy választék nemzetközi zászlókban.	
SZÖLLŐSY ZS.	
Brassó, Kapu-utca 69.	
Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvételnek.	

Hirek.

Brassó 1911. május 18.

Olvasóinkhoz.

Teljes tisztelettel értesitem a Brassói Ujlap előfizetőit s olvasóit, hogy a Kolostor-utca 25 szám alatti üzletemet Kapu-utca 72 szám alá helyeztem át.

Hentschel H.

A Brassói Ujlap kiadója.

Szterényi beszámolója. Szterényi József Brassó-város II. ik kerületének orsz. gy. képviselője tegnap d. u. 5 órakor tartotta meg szép számu választópolgár részvétele mellett a Central szálloda nagytermében beszámolóját. A gyűlést Hantz Mihály dr. az Egységes Magyar Párt elnöke vezette. A gyűlés megnyitása után az elnök Jakab József erdőtanácsost s Sárosy Lajos szücs-mestert felkérte, hogy Szterényi József ny. államtitkárt, orsz. képviselőt a beszámolóbeszéd tartására meghívják. Szterényit belép-tekor zajosan megéljenezték. Ezután Szterényi József beszámolóját tartotta meg, melynek minden részét a választó polgárok helyesléssel fogadták, majd Szele Béla dr. és a 100-as bizottság indítványát fogadták el melyben kimondották, hogy Szterényi József beszámolóját tudomásul veszik s további bizalmukról biztosították. A gyűlés 6 órakor ért véget.

Tanítók figyelmébe. A Budapesti Ferencz József Tanítók Hazában létesített apácai Csere János alapítványi helyre pályázat hirdetik. Ezen alapítványi helyre folyamodhatnak felekezeti különbség nélkül olyan férfiak, kit a budapesti fő és szakiskolában óhajják tanulmányukat folytatni. Igazolnók kell, hogy atyjuk, illetve anyjuk a magyar királyság területén levő népiskolák bármelyikében mint tanító, mint tanítónő működött vagy működik, és az Eötvös alap jó tetteimre jogosult. Egyenlő minősítés esetén a királyhágtantuli s Brassó Apáca közszégi illetőségük előnyben részesülnek.

A Népszövetség vezetősége tegnap este látogatott gyűlést tartott. Kiosztásra kerültek a májusi füzetek. Az értekezlet a zászlóavatást az őszre halasztotta, hogy annál több időt fordíthasson a májális rendezésére, melynek megtartását június 11-ére tűzte ki. Kedvezőtlen idő esetén június 11-ike után következő vasárnapon tartják meg. A rendezéssel a vigalmi bizottság van megbizva, ennek a feladata részletes programot kidolgozni.

Megszűnt a husdrágaság. A Brassó városi vágóhid vezetősége értesítette lapunkat, hogy f. év május hó 21-én reggel 7 órától kezdve a délelőtti órákban a Gyár uton, a vágóhid külön e célra berendezett helyiségben egészséges lóhust mérnek és szolgáltatnak ki, kilóját 40 fillérért. E körülményt az érdeklődők figyelmébe ajánljuk.

Harcászati lögyakorlatok. A honvédek f. é. május hó 26, 27, 29, 30, a Pó-jánában éles tölténnyel lőnek. A lakosság,

vadászok, turisták, pásztrok e napokon ott ne járjanak, nehogy baleset történjen.
Rendőrkapitányság.

Baleset. Pásztori Sándor sodronyszövet készítő egyik munkását, Ranits Antalt tegnap munka közben baleset érte. A sodrony készítésnél balkezének mutató és középső ujja a sodrony közé akadt s összeroncsolta, csontját eltörte. A kórházban ápolják.

Meghalt egy cigány. A Transylvánia kávéházban játszó Rác zenekarának egyik tagja Kis Ferencz gondok miatt tegnap este 9 óra tájban rosszul lelt. Azonnal a kórházba szállították, de utközben meghalt. Nevezett már régóta beteg volt.

Székely bank. A kassai Székely társaság vasárnap délelőtt tartotta ülését a városháza nagytermében, melyen a tagok teljes számban jelentek meg. Az ülésnek egyetlen tárgya volt Kelemen József vámfőosztály következő indítványa: Mondja ki a kassai Székely Társaság, hogy szükséges egy nagy, országos székely bank felállítása. E bank főtevékenységi köre arra szorítkoznék, hogy a székely földön idegen kézre jutott, vagy gazdátlanul vált székely birtokokat összevásárolná, nagy gyár- és ipartelepeket létesítené, mi által sikerülne a székelyeket földjükhöz lekötöni, a kivándorlást megakadályozni, sőt a visszavándorlás lehetőségeit megteremteni. E cél érdekében indítassék minél előbb, minél nagyobb országos mozgalom. Az indítvány felett beható eszmecsere folytattak és elhatározták, hogy június hó 3-án közgyűlést hívnak egybe, amelyen a Székely Társaság a további teendőket el fogja határozni.

Training a sorozás ellen. Nagyikindáról jelentik: Nagykomlós községben a csendőrség a fatu határában lévő korema

egyik rejtett helyiségében letartóztatott 18 komlói legényt, akik hetek óta ugyiszólván étlen-szomjan dolgoztak nappal a mezőn, éjszaka pedig a koresmában dorbézoltak s minden elképzelhető eszközzel sanyargatták magukat, hogy a sorozáson ne váljanak be. A nagy-komlói legények vezetőjét választották maguknak, aki ellenőrizte a szabályok betartását. Éjjel 1 óra hosszánál senkinek sem volt szabad többet aludni s akkor is csak a pusztia földön. A szabályzat pontjai közé tartozott az is, hogy csak pálinkát szabad inniük, egész nap alig ettek valamit és éjjelenként a koresmában dorbézoltak. Némelyikük annyira lesoványodott, hogy mikor a csendőrségnek tudomására jutott és meglepte őket, valósággal sírmas állapotban találta. A nagyikindai kir. ügyészség véderő elleni kihágás miatt megindította a legények ellen az eljárást.

A fiúk első sz. áldozása vasárnap reggel 8 ó. lesz. Várjuk a szülőket, lehetőleg ők is e nap emlékére járuljanak a sz. áldozáshoz.

Gyónni szombat d. u. 3 órától lehet.

Sétatéri zene. Holnap délután fél 6 órától a alsó-sétatéren a városi zenekar hangversenyez.

Eladó új ház

Hátulsó-utca 32. szám alatt fekvő, újabban épült s még adómentességet élvező ház—szabadkézből eladó.

Tudakozódní lehet Bodendorf Károly-féle cukrászüzletben Kapu-utca 44

A B.T.F.C. értesíti tagjait, hogy a ruha kiosztás pénteken este lesz 7—8 ig a Kátonakórház-utca 7 szám alatt.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódní lehet Kapu-utca 72 sz.

Vigyázz ha szép és izléses nyomtatványt akarsz készíttetni, akkor siess a Hentschel-féle könyvnyomdába. Kapu-utca 72 sz. a.

BARTHELMIE GYÖRGY

műszerész.

Brassó Weisz-Mihály-utca 23.

Telefon 380.

Képvisele a világhírű «Ideal» és «Erik» írógépeknek «Veritas» varrógépeknek, különleges kézművesgépeknek. Grammofonoknak, sokszorosító gépeknek stb.

Az elsőrendű hozzávalók: festékek, szallagok az összes gyártmányú írógépekhez, másolópapírok, mimeograf festékek. Törlőgummi, gramofon lemezek, tűk, varró és himző selymek stb. kaphatók.

Műhelye a finom műszerészeti munkáknak.

Raktáron az összes finom varrógépeknek s részeinek szépen kidolgozott modeljei.

Különleges javító műhelye úgy fizikai s elektrotechnikai gépeknek, mint az bármily gyártmányú írógépeknek, varrógépeknek, grammofonoknak és mechanikai műszereknek.

!!! Irógép tulajdonosok figyelmébe !!!

Abonálja írógépét festékszalagra és részre írógép gondozását bizza szakembere évi általánnyal mellett ez által úgy időben mint pénzben nyer.

☐ Irógép iskola. ☐

T. c.

Alulírott értesitem a nagyrabecsült hölgyközön-
séget, hogy a helyi piacon,
Kapu-utca 34. szám I. emelet,
mai kor igényeinek teljesen megfelelő.

NŐI DIVATTERMET

nyitottam.

Egyben értesitem a nagyérdmü hölgyközön-
get, hogy szakképzettségem folytán abban a kelle-
mes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igénye-
ket is ki tudom elégíteni.

Készítek úgy angol, mint francia modell szerin
egjobb kivitelü ruhákat mérsékelt árak mellett.
Legyen szabad megemlítenem, hogy szakisme-
reteimet Budapest egyik elsőrendü női divattermében
öb éven keresztül alkalmaztatásom folytán gazdagi-
ottam.

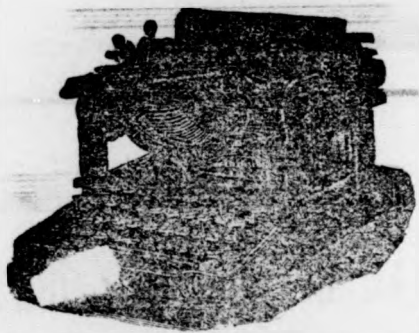
Magamat a nagyrabecsült közönség jóindulatá-
ba ajánlva, becses pártfogásukat kérve, vagyok

alázatos szolgálja

Kovács Sándor

női szabó

Brassó. Kapu-utca 34 sz.

A mult a multé,
a jelen és a jövő a
!!! Smith-Bros irógépé !!!

Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK

kizárólagos elárusítótól. Budapest, V Nádor-u. 17

Hirdetéseket

felvesz a

kiadóhivatal

„LOLA“

fésük és fogke-
fék kaphatók
gyógyszertárak-
ban drogueriákban
és minden jobb
szak-
üzletekben.

„EVOE“

h a j-
csodaszer

bebizonyíthatólag

h a t á s o s !

kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer „Evoe“
erősíti és felfrissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a
haj növést. Egy üveg ára, igen kiadós, 5 K. há-
rom üveg 12 K. „Evoe“ csoda-crém ránc, vim-
merli, redő, bőratka ellen. Nagy tégely 4 K. Evoe
keleti szépitő-szappan 1 K. Az „Evoe“ társaság
óráktára:

Balog J. Wien II/623 Práterstrasse 57.

Schmitz József

Műkelme festő és vegyészeti ruha-tisztító intézet.

Közép-utca 12. Fióküzlet: Kolostor-u. 25.

Fest és tisztít mindennemü férfi, női, gyer-
mek, egyenruhákat napernyőket, csipkéket,
függönyöket, stb. a legolcsóbb árak mellett.

!!!Fehérnemü mosás és fényvasaás!!!

Noa Tannenau

Az állomástól jobbra fenyves-
ben levő vendéglőben kitü-
nő és o l c s ó konyha, tisz-
ta erdélyi borok, állandóan
frissen csapolt sör.

Szives pártfogásért esedez

Dakó vendéglős.

Butorozott szobák jutányos
— áron kiadók —

Brassói Népbank Részvénytársaság

az új „Korona“ szállodával szemben

Kapu-utca 72 szám alatt.

Alapítotott 1884.

Távbeszélő sz. 195.

Elfogad: betéteket folyószámlára és betéti könyv-
re a legkedvezőbb kamatláb mellett.

Leszámol és visszleszámítol váltókat és egyéb
leszámítolásra alkalmas értékeket.

Jelzálog kölcsönt ad földbirtokokra és házakra.

Jelzálog által biztosított váltókölcsönt folyosít.

Előleget ad értékpapírokra.

Mérsékelt kamat és a legelőnyösebb vissza-
fizetési módokat mellett.